

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद - ४३१ ००४.
लॅक 'अ' मालांकन

विद्यार्थी विकास विभाग

सृजन

नियमावली पुस्तिका

२०१७-२०१८

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,

औरंगाबाद - ४३१ ००४.

लॅक 'अ' मानांकन

विद्यार्थी विकास विभाग

नियमावली पुस्तिका

२०१७-२०१८

विद्यापीठ गीत

गीत आमुचे आकाशाचे गीत आमुचे सागराचे
इतिहासाचे जनामनाचे गीत आमुचे जागराचे

अभंगाचे ओवीचेही

मायबोलीचे माहेर

वाऱ्यातही मराठीचे

दिवे लख्ख घरोघर

संत-महंताचे विरागी गीत आमुचे वादळाचे

तंतू तंतू संघर्षाचा

पैठणीत भिनलेला

नक्षीतच पक्षी पक्षी

विजयाचा विणलेला

सोनपहाटेचे उदयाचे गीत आमुचे उजेडाचे

प्रज्ञेचा सुर्य नवा

शब्द शब्द उजळून गेला

समतेचा संगराचा

अर्थ ढाळून गेला

विराट विशाल संस्कृतीचे गीत आमुचे जीवनाचे

-फ.मु. शिंदे

प्रतिज्ञा

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद अंतर्गत

आम्ही सर्व विद्यार्थी - विद्यार्थिनींना या युवा महोत्सवामध्ये भारतीय कलेचा वारसा घेऊन स्वतःच्या कला गुणांचा विकास साधण्यासाठी सहभागी होत आहोत. आमचा सहभाग उत्कर्षमय, आनंदमय ठरवण्यासाठी भारतीय परंपरेतील वैचारिक सामंजस्य, सहिष्णुता आम्ही आमच्या अंगी बाळगून हा युवक महोत्सव आनंदमय करू. जाती-धर्मापलीकडील सामुहिक सहजीवन, दुर्बलांची जाण, वैचारिक अधिष्ठान, त्याग भावना आणि प्रसंगी न्याय भूमिकेसाठी संघर्ष करण्याची तयारी यातूनच राष्ट्र निर्माण होत असते याची आम्हास जाणीव आहे. आमच्या उदात्त, उदारमतवादी मूल्य परंपरेला साक्षी ठेऊन बुद्धिनिष्ठ आणि विवेकनिष्ठ जीवन जगण्यासाठी कटीबद्ध होणे हे आम्ही आमचे कर्तव्य समजतो. या युवक महोत्सवातून उपरोक्त सर्व बाबी आमच्यामध्ये विकसित व्हाव्या यासाठी हा युवा महोत्सव संपूर्णतः शांततेत आणि आनंदात पूर्ण करण्यासाठी आम्ही प्रतिज्ञा करित आहोत. आम्ही अशीही प्रतिज्ञा करत आहोत की सर्व कलाप्रकाराच्या माध्यमातून कणखर मनुष्य व बलशाली भारत निर्माण करण्यासाठी प्रयत्न करू. जय हिंद !

संगीत विभाग (Music Events)

* शास्त्रीय गायन *

(हिन्दुस्थानी / कर्नाटकी)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) प्रत्येक गायकाला किमान १२ मिनिटे व कमाल १५ मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ३) प्रत्येक गायकास जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास स्पर्धक स्पर्धतून बाद होईल.
- ४) या स्पर्धेत फक्त हिंदुस्थानी व कर्नाटकी संगीतालील राग सादर करता येईल.
- ५) स्पर्धकाचे लागणारे साहित्य आपल्या बरोबर आणावे.
- ६) स्पर्धेचा निर्णय रागाची निवड, स्वर, ताल, सादरीकरण आणि एकूण परिणाम यावर अवलंबून राहिल.
- ७) वादक साथीदारांची संख्या दोन पेक्षा अधिक असू नये.

* उपशास्त्रीय गायन *

- १) एका महाविद्यालयातून एकच प्रवेशिका पाठवण्यात येईल.
- २) प्रत्येक स्पर्धकास सादरीकरणासाठी ८ ते १० मिनिटांचा अवधी दिला जाईल.
- ३) साथीदाराची संख्या दोन असावी.
- ४) उपशास्त्रीय गायन प्रकार हिन्दुस्थानी अथवा कर्नाटकी असावा.
- ५) चित्रपटातील गीत गायनास परवानगी नाही.
- ६) स्वर, ताल, रागाची निवड, रचना आणि सामान्य परिणाम या गोष्टीचा विचार निर्णय प्रक्रियेत केला जाईल.
- ७) तुमरी, कंजरी, टप्पा, होरी नाट्यगीत इत्यादी प्रकारांचा समावेश होईल.

* शास्त्रीय सुरवाद्य *

- १) सूरवाद्यामध्ये सतार, सरोद, व्हायोलिन, हार्मोनियम व बासरी, सांरगी, सुन्द्री, संतूर, रुद्रवीणा, इत्यादी वाद्यांचा समावेश आहे.
- २) स्पर्धेसाठी प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- ३) स्पर्धकांनी त्यांच्याबरोबर स्वतःची वाद्ये आणावीत.
- ४) विजेवर चालणारी वाद्ये स्पर्धेसाठी वापरता येणार नाहीत.
- ५) स्पर्धकाला किमान १२ मिनिटे व कमाल १५ मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ६) स्पर्धकास जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास स्पर्धक स्पर्धतून बाद होईल.

- ७) स्पर्धेचे निर्णय लय, ताल, सुरेलपणा, सादरीकरण इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- ८) वादक साथीदारांची संख्या दोन पेक्षा अधिक असू नये.
- ९) शास्त्रीय सुर वाद्यामध्ये फक्त हिंदुस्थानी व कर्नाटकी संगीतमय वाजवावी

* शास्त्रीय तालवाद्य *

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) प्रत्येक गायकाला किमान १२ मिनिटे व कमाल १५ मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ३) प्रत्येक गायकास जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास स्पर्धक स्पर्धेतून बाद होईल.
- ४) स्पर्धकाने लागणारे साहित्य आपल्या बरोबर आणावे.
- ५) विजेवर चालणारी वाद्ये स्पर्धेसाठी निवडता येणार नाही.
- ६) स्पर्धेचा निर्णय ताल, लय, सुरेलपणा व सादरीकरण इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- ७) तबला या वाद्याबरोबरच मृदंग, ढोलकी, पखवाज, संबळ, दिमडी या वाद्यांच्या समावेश शास्त्रीय तालवाद्य स्पर्धेमध्ये करण्यात आला आहे.
- ८) शास्त्रीय तालवाद्यामध्ये हिन्दुस्थानी किंवा कर्नाटकी संगीतच वाजवावे.

* सुगम गायन *

(भारतीय)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) प्राथमिक तयारीसाठी स्पर्धकास ५ मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ३) प्रत्येक गायकाला किमान ४ मिनिटे व कमाल ६ मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ४) प्रत्येक गायकास जास्तीत जास्त १५ सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास संघ स्पर्धेतून बाद होईल.
- ५) स्पर्धकाने लागणारे साहित्य आपल्या बरोबर आणावे.
- ६) स्पर्धकास कोणतेही सूरवाद्य (उदा- पेटी, व्हायोलिन, मॅडोलिन इ.) व तालवाद्य (उदा- तबला, बोंगो, ढोलक इ.) आणता येईल.
- ७) या स्पर्धेत मराठी अथवा हिंदी भाषेतील भावगीत, भक्तीगीत, अभंग किंवा गझल सादर करता येईल.
- ८) स्पर्धेचा निर्णय गाण्याची निवड, स्वर व सादरीकरण आणि एकूण परिणाम इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- ९) चित्रपट गीतास परवानगी दिली जाणार नाही.
- १०) स्पर्धेकरीता कोणत्याही इलेक्ट्रीक वाद्याचा वापर करता येणार नाही.
- ११) वादक साथीदारांची संख्या दोन पेक्षा अधिक असू नये.

* सुगम गायन *

(पाश्चात्य)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून केवळ एका स्पर्धकास सहभागी होता येईल.
- २) मंच तथा वाद्य व्यवस्था करण्याकरिता कमाल ०५ (पाच) मिनिटांचा कालावधी देण्यात येईल.
- ३) सादर कला प्रकाराकरिता कमाल दोन साथीदारांचा वापर करता येईल.
- ४) सादरीकरणाकरिता ०६ (सहा) मिनिटांचा कालावधी देण्यात येईल.
- ५) गाणे केवळ इंग्रजी भाषेतील असावे.
- ६) स्वर, ताल, रचनाए आणि प्रभाव यावर परिक्षकांचा निर्णय आधारित राहिल.

* समूह गायन *

(भारतीय)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकच संघ पाठविता येईल.
- २) समूहगीत मराठी किंवा हिंदीत सादर करता येईल.
- ३) चित्रपटातील समूहगीतास परवानगी दिली जाणार नाही.
- ४) संघ मुलांचा, मुलींचा अथवा मुला-मुलींचा असू शकेल.
- ५) गायनाचे मूल्य लक्षात घेऊनच निर्णय दिला जाईल. तो वेशभूषा, पोषाख अथवा हावभाव यावर अवलंबून असणार नाही.
- ६) दोन समूह गीतास किमान ८ मिनिटे व कमाल १० मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ७) जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास संघ स्पर्धेतून बाद होईल.
- ८) प्रत्येक संघाने दोन समूहगीते सादर करावयाची आहेत. त्यापैकी एक देशभक्तीपर गीत व एक लोकगीत असलेच पाहिजे.
- ९) या स्पर्धेत तीन साथीदारांचा वापर करता येईल.
- १०) साथीदार वगळून संघात कमीत-कमी ४ व जास्तीत - जास्त ६ स्पर्धक असतील.
- ११) पाश्चात्य वाद्यांचा वापर करता येणार नाही. तसेच पूर्वध्वनिमुद्रित कॅसेट, टेप अशा संगीताचा वापर करता येणार नाही.

* समूह गायन *

(पाश्चात्य)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयास एक संघ पाठविता येईल.
- २) प्रत्येक संघास दोन गाण्यांचे सादरीकरण करावे लागेल ज्यामध्ये एक गीत देशभक्तीपर तर दुसरे गीत लोक संगीतावर आधारित राहिल.

- ३) एका संघात कमाल ०६ (सहा) गायक आणि कमाल ०३ (तीन) साथीदारांचा समावेश राहिल.
- ४) चित्रपट गीते सादर करता येणार नाही.
- ५) प्रत्येक संघाला सादरीकरणाकरिता कमाल १० (दहा) मिनिटांचा वेळ उपलब्ध राहिल. ज्यामध्ये मंच व वाद्य रचना करण्याकरिता उपलब्ध करून देण्यात आलेला वेळ समाविष्ट राहणार नाही. तथापित मंच व वाद्य रचनेकरिता ०५ (पाच) मिनिटांपेक्षा अधिक कालावधी देण्यात येणार नाही.
- ६) परिक्षकांचा निर्णय हा केवळ गायनाच्या दर्जावर आधारित राहिल. यामध्ये रंगभूषा वेशभूषा व संघाच्या कृतीवर गुणदान करण्यात येणार नाही.
- ७) सादरीकरणाकरिता निवडण्यात येणारे गीत केवळ इंग्रजी भाषेत असावे.

* शास्त्रीय नृत्य *

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) शास्त्रीय नृत्यामध्ये खालील नृत्य प्रकारांचा समावेश राहिल.
अ) भरतनाट्य ब) कथक क) कुच्चिपुडी ड) मणिपुरी
- ३) वरीलपैकी एका नृत्याच्या आविष्कार स्पर्धकास सादर करता येईल.
- ४) प्राथमिक तयारीसाठी ५ मिनिटांचा वेळ दिला जाईल.
- ५) स्पर्धकास सादरीकरणासाठी किमान १२ मिनिटे व कमाल १५ मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ६) जास्तीत जास्त ३० सेंकद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास संघ स्पर्धेतून बाद होईल.
- ७) साथीदाराऐवजी ध्वनीमुद्रितांचा (कॅसेट, सी. डी.) वापर करता येणार नाही.
- ८) फक्त भरतनाट्यम स्पर्धेसाठी ध्वनीमुद्रितांचा (कॅसेट.सी.डी.) वापर करता येईल.
- ९) स्पर्धकांनी जास्तीत-जास्त दोन साथीदार आणावेत.
- १०) चित्रपटातील शास्त्रीय नृत्ये स्पर्धेत सादर करता येणार नाहीत.

* लोक / आदिवासी नृत्य *

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकच संघ पाठविता येईल
- २) भारतीय आदिवासी अथवा भारतीय लोकनृत्य असावे.
- ३) संघ मुलांचा मुलींचा अथवा मुला-मुलींचा असू शकेल.
- ४) या स्पर्धेत भाग घेणाऱ्या कलाकारांची संख्या कमीत कमी ४ आणि जास्तीत जास्त १० असावी.
- ५) संघाबरोबर वाद्य साथीदारांची संख्या जास्तीत जास्त ५ असावी.
- ६) नृत्याच्या प्राथमिक तयारीसाठी प्रत्येक संघाला फक्त १० मिनिटांचा वेळ दिला जाईल.
- ७) लोकनृत्य किमान ८ मिनिटांचे व कमाल १० मिनिटांचे असावे.
- ८) जास्तीत जास्त ३० सेंकद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास संघ स्पर्धेतून बाद होईल.

- ९) लोकनृत्यासाठी वेशभूषा, रंगभूषा, व पार्श्वसंगीत अनुषंगिक व सुसंगत असणे आवश्यक आहे.
- १०) सिनेसंगीतावर आधारीत लोकनृत्यास परवानगी नाही
- ११) अश्लील व बीभत्स लोकनृत्य सादर करणाऱ्या संघावर कडक कारवाई करण्यात येईल.
- १२) लोकनृत्य सादर करताना कोणत्याही प्रकारचे ध्वनिमुद्रित (टेप रेकॉर्डर, रेकॉर्ड प्लेअर, सी. डी. प्लेअर) इत्यादी साहित्यांचा वापर करता येणार नाही.
- १३) नृत्याचे सादरीकरण झाल्यानंतर ताबडतोब सादरकर्त्या संघानेच रंगमंच स्वच्छ व रिकामा करून देणे आवश्यक आहे.
- १४) स्फोटके, ज्वलनशील पदार्थांचा वापर करू नये. (उदा.फटाके, अॅटमबॉम, दारूगोळा, पेट्रोल, डिझेल इत्यादी.)
- १५) मूल्यमापन तालबद्धता, रचना, मुद्रा, रंगभूषा/वेशभूषा इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- १६) लोकनृत्यासंबंधिची पार्श्वभूमी, प्रदेश आणि नृत्याची वैशिष्ट्ये प्रतिपादन करणारी माहिती दोन प्रतिमध्ये सादर करावी. ज्यावर कोड क्रंमाक लिहलेला असेल. महाविद्यालयाची खूण अथवा ओळख पटणारी माहिती जर लिहिली असेल तर तो संघ बाद ठरवला जाईल.

* लोकवाद्य वृंद (Folk Orchestra) *

- १) एका महाविद्यालयास एकच संघ पाठवण्यात येईल.
- २) संघ १२ कालवंतांचा असावा.
- ३) संघ मुले/फक्त मुली किंवा मुला/मुलीचा असू शकतो
- ४) सादरीकरणासाठी कमीत कमी ६ मिनिट व जास्तीत जास्त १० मिनिटांचा अवधी असेल.
- ५) रंगमंच / वाद्यवृंदाच्या सेटिंगसाठी ५ मिनिटांचा वेळ दिला जाईल.
- ६) जास्तीत जास्त ३ व्यवसायिक कलावंतांचा वापर या कलाप्रकारासाठी करता येईल. तीन व्यवसायिक कलावंतांची वेशभूषा विद्यार्थी कलावंतापेक्षा वेगळी असली जेणेकरून तो सहज ओळखता येतील यास तीन कलावंतांची माहिती पासपोर्ट साईज फोटोसहीत युवक महोत्सव विद्यापीठ आयोजन समितीकडे देणे बंधनकारक आहे.
- ७) व्यवसायिक कलावंत विद्यार्थी कलावंतासोबत उभे राहणार नाहीत ते तीन कलावंत रंगमंचावर वेगळ्या ठिकाणी उभे राहतील अथवा बसतील या कलावंतांना संघाचे नेतृत्व करता येणार नाही.
- ८) चित्रपट संगीताचा तुकडा अथवा चित्रपट गीताचा काही भाग या वाद्यवृंदांना वाजविण्याची परवानगी नाही.
- ९) भारतीय अथवा परदेशी वाद्यांची नकल करता येत नाही.
- १०) वाद्यवृंदांना ताळमेळ आणि रचना भारतीय लोक संगीतावर आधारीत असावी.
- ११) पायामध्ये पाश्चात्य अथवा अभिजात वाद्यांचा वापर असू नये.

वाङ्मय विद्या (Literary Events)

* प्रश्नमंजूषा *

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून तीन विद्यार्थ्यांचा एक संघ पाठविता येईल.
- २) प्रथम स्पर्धक विद्यार्थ्यांची सांघिक लेखी परीक्षा घेतली जाईल. परीक्षेचा कालावधी अर्धा तास असेल.
- ३) लेखी परीक्षेची प्रश्नपत्रिका विद्यापीठात तयार केली जाईल. प्रश्नपत्रिका खालील विषयावर आधारित असेल.
- ४) लेखी स्पर्धेत गुणवत्ता यादी गुणानुक्रमे क्र. १ ते ५ मध्ये स्थान मिळविणाऱ्या स्पर्धक संघाची परीक्षा तोंडी स्वरूपाची असेल व यावेळी दृक-श्राव्य (Audio Visual) साधनाचा सुद्धा वापर करण्यात येईल.
- १) भारतीय इतिहास २) प्रचलित घडामोडी ३) क्रीडा ४) कला/साहित्य व विज्ञान सामान्य विज्ञान इत्यादी.
- ५) याशिवाय नियमाबाबतचा अधिकचा खुलासा स्पर्धा सुरु होण्यापूर्वी परीक्षा हॉलमध्ये करण्यात येईल.
- ६) तोंडी स्पर्धा ही इंग्रजी / मराठी माध्यमातून होईल.

* वक्तृत्व *

(मराठी, हिंदी, इंग्रजी)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयास एक संघ पाठवता येईल संघ एक विद्यार्थ्यांचा असेल
- २) स्पर्धकास मराठी, इंग्रजी, अथवा हिंदी भाषेत बोलता येईल
- ३) वक्तृत्व स्पर्धकाला विषय संघ प्रमुखाच्या बैठकीत घोषित करण्यात येईल.
- ४) सादरीकरणासाठी सहभागी स्पर्धकाचे लॉटस काढून त्यांना बोलवण्यात येईल.

* वाद विवाद *

- १) स्पर्धेसाठी विषयाच्या बाजूने व विरुद्ध बाजूने बोलणाऱ्या दोन विद्यार्थ्यांचा एक संघ सहभागी असेल.
- २) यात भाग घेणारे विद्यार्थी वक्तृत्व स्पर्धेसाठी निवडलेल्या विद्यार्थ्यांपैकीच असतील.
- ३) या स्पर्धेत मराठी, हिंदी, अथवा इंग्रजी यापैकी कोणत्याही भाषेत बोलता येईल. मात्र तिन्ही भाषेमधून स्वतंत्रक्रमांक असणार नाहीत.
- ४) ही सांघिक स्पर्धा समजली जाईल

- ५) प्रत्येक स्पर्धकास किमान ४ मिनिटांचा व कमाल ५ मिनिटांचा वेळ बोलण्यास दिला जाईल.
- ६) स्पर्धकास जास्तीत जास्त १५ सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास संघ स्पर्धेतून बाद होईल.
- ७) स्पर्धेचा विषय निश्चित करून तो स्वतंत्रपणे कळविण्यात येईल.
- ८) प्रथम बोलणाऱ्या स्पर्धकासाठी खंडन करण्यास स्पर्धेच्या शेवटी २ मिनिटांचा वेळ देण्यात येईल.
- ९) सादरीकरण पद्य अथवा गीतात असू नये.
- १०) सादरीकरणासाठी सहभागी स्पर्धकाचे लॉटस् काढून त्यांना बोलविण्यात येईल.

* काव्य वाचन *

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकच प्रवेशिका स्विकारण्यात येईल.
- २) काव्यवाचन मराठी, हिंदी, इंग्रजी भाषेमध्ये सादर करता येईल, ह्या स्पर्धेकरीता प्रत्येक महाविद्यालयास कोणत्याही एका भाषेमध्ये प्रवेशिका पाठविता येईल.
- ३) तिन्ही भाषेतील काव्यवाचनाचे एकत्रित मूल्यांकन करण्यात येईल, प्रत्येक भाषेकरिता स्वतंत्र स्पर्धा असणार नाही.
- ४) कविता सादर करण्यासाठी किमान ४ मिनिटे व कमाल ५ मिनिटांचा वेळ दिला जाईल. जास्तीत जास्त १५ सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास स्पर्धक स्पर्धेतून बाद होईल.
- ५) स्पर्धकाने कविता 'स्वलिखित' असल्याचे हमीपत्र प्राचार्यांच्या सहीसह सादर करणे आवश्यक आहे. या हमीपत्राशिवाय कविता वाचनाला प्रवेश मिळणार नाही.

* मतदान जनजागृती अभियान *

मतदार राजा जागा हो...!

लोकशाहीचा राजा हो...!!

नाट्य विभाग (Theatre Events)

* एकांकिका *

- १) एकांकिका मराठी अथवा हिंदी भाषेत असावी, परंतु एका महाविद्यालयास वरील पैकी एकाच भाषेतील फक्त एकाच एकांकिकेसाठी प्रवेशिका पाठविता येईल.
- २) एकांकिका मराठी/हिंदी भाषेत असू शकेल परंतु नाटकाचा अंक प्रवेश सादर करता येणार नाही.
- ३) प्रयोगास किमान २५ मिनिटांचा व कमाल ३० मिनिटांचा वेळ दिला जाईल. प्राथमिक तयारीसाठी १० मिनिटांपेक्षा अधिक वेळ मिळणार नाही, (एकूण ४० मिनिटे)
- ४) प्रयोगास जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकाचा वेळ मान्य करण्यात येईल त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास संघ स्पर्धेतून बाद होईल.
- ५) एकांकिका स्पर्धेत भाग घेणारा संघ संपूर्ण मुलांचा अथवा मुलींचा अथवा संमिश्र असला तरी चालेल. परंतु पुरुषाची भूमिका पुरुषानेच आणि स्त्रियांची भूमिका स्त्रीयांनी करावी.
(महिला महाविद्यालयाचे या नियमास अपवाद असतील.)
- ६) दिग्दर्शक विद्यार्थ्यांपैकीच असणे आवश्यक आहे.
- ७) एकांकिकेत भाग घेणाऱ्या स्पर्धकांची संख्या ९ पेक्षा जास्त असू नये.
- ८) सर्वसाधारण प्रवेश योजना व सामान्यतः लागणारे फर्निचर सारखे साहित्य संयोजक महाविद्यालयातर्फे पुरविण्यात येईल. परंतु काही विशिष्ट साहित्य लागत असल्यास त्याची व्यवस्था संघानेच करावी.
- ९) एकांकिकेच्या सादरीकरणासाठी संबंधित लेखकाची लेखी परवानगी आवश्यक आहे.
- १०) एकांकिका सादर करण्यापूर्वी लेखकाची लेखी परवानगी पत्र व एकांकिकेची संहिता याच्या तीन प्रती परीक्षकांकडे सादर करणे आवश्यक आहे.
- ११) साठीदारांची संख्या ३ पेक्षा जास्त असू नये

- १२) एकांकिकेचे मूल्यमापन मुखः विषयाची निवड, अभिनय, रंगभूषा आणि प्रेक्षकांवरील एकंदर परिणाम इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- १३) वेळापत्रकानुसारच संबंधित महाविद्यालयाने प्रयोग सादर करणे आवश्यक व बंधनकारक आहे.

* प्रहसन * (Skit)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकच प्रवेशिका स्विकारण्यात येईल.
- २) स्पर्धक विद्यार्थ्यांची संख्या जास्तीत जास्त ६ राहिल
- ३) सादरीकरणासाठी किमान ८ मिनिटे व कमाल १० मिनिटांचा वेळ दिला जाईल जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास स्पर्धक स्पर्धेतून बाद होईल.
- ४) नाटिकेस राष्ट्रीय व्यक्तीवर व राष्ट्रीयत्वावर टीका, चारित्र्यहनन अशा बाबींचा समावेश असता कामा नये
- ५) स्पर्धकांना रंगभूषा, वेशभूषा, प्रकाश योजना व पार्श्वसंगीत याचा वापर करता येईल.
- ६) सादरीकरणासाठी विषय - ज्या - त्या महाविद्यालयांनी निवडायचा आहे राष्ट्रीय एकात्मता, अंधश्रद्धा निर्मूलून व सामाजिक समस्या अशा विषयांना प्राधान्य द्यावे. नाटिका विनोदी, विडंबनात्मक, उपहासात्मक असावी. मात्र ती टिकात्मक असू नये.
- ७) स्पर्धेचा निकाल विषयाची निवड, अभिनय, संरचना, प्रेक्षकांवरील परिणाम इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- ८) साथीदाराची संख्या जास्तीत जास्त ३ असेल

* मूक अभिनय * (Mime)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकच संघ पाठवता येईल.
- २) मूकनाट्य ही शब्दविरहीत अभिनय, हावभाव, पवित्र आणि मुद्राभिनय यातून व्यक्त करावयाची कला आहे.
- ३) स्पर्धक विद्यार्थ्यांची संख्या जास्तीत जास्त ६ राहिल.
- ४) सादरीकरणासाठी किमान ४ मिनिटे व कमाल ५ मिनिटांचा वेळ दिला जाईल. जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास स्पर्धक स्पर्धेतून बाद होईल.
- ५) संघ मुलांचा, मुलींचा अथवा संमिश्र असू शकेल.

- ६) मूक अभिनय सादरीकरणासाठी कोणत्याही वस्तूची किंवा इतर साहित्याची परवानगी नाही.
- ७) ध्वनिमुद्रित केलेले पार्श्वसंगीत वापरण्यास परवानगी आहे.
- ८) स्पर्धेचा निकाल विषयाची निवड, संगीत, सादरीकरणातील संकल्पना, रंगभूषा, वेशभूषा व प्रेक्षकावरील परिणाम इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- ९) साथीदारांची संख्या जास्तीत जास्त २ असेल.
- १०) वेशभूषेसाठी फक्त पांढऱ्या किंवा काळ्या रंगाचे कपडे वापरावेत.

* मिमिक्री *

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) स्पर्धकास सादरीकरणासाठी किमान ४ मिनिटे व कमाल ५ मिनिटे वेळ दिला जाईल.
- ३) जास्तीत जास्त ३० सेकंद अधिकचा वेळ मान्य करण्यात येईल. त्यापेक्षा अधिक वेळ झाल्यास स्पर्धक स्पर्धेतून बाद होईल.
- ४) स्पर्धकास विविध आवाजाची व प्रसिद्ध व्यक्तींच्या भाषणाची नक्कल करता येईल. यामध्ये चित्रपट सृष्टीतील व्यक्तीमत्वाचा ही समावेश असेल.
- ५) स्पर्धेचे मूल्यमापन नक्कल कौशल्य, आवाजाची विविधता, शब्दोच्चाराने अनुकरण व सादरीकरण यावर अवलंबून राहिल.

* मतदान जनजागृती अभियान *

ओट डालने जांना है...!

अपना फर्ज निभाना है ...!!

ललितकला विभाग (Fine Arts)

* स्थळचित्रण * (चित्रकला)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) स्पर्धा प्रमुख, स्पर्धकास ज्या ठिकाणी घेऊन जातील त्या ठिकाणी सूचविण्यात आल्याप्रमाणे जागेवर चित्रण करावयाचे आहे.
- ३) स्पर्धेसाठी किमान दोन तास व कमाल अडीच तास वेळ दिला जाईल.
- ४) या कलाप्रकारासाठी वाढीव वेळेची तरतूद नाही.
- ५) चित्राचा आकार २२"१५" असेल.
- ६) चित्रणासाठी कोणत्याही प्रकारचे (ऑईल, वॉटर, पेस्टल इत्यादी) रंग वापरता येईल.
- ७) चित्रणासाठी लागणारे सर्व साहित्य स्पर्धकांनी स्वतः आणावे.
- ८) संयोजकामार्फत फक्त कागद पुरविला जाईल.

* व्यंगचित्रण * (व्यंग चित्रकला)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) व्यंगचित्रणासाठी विषय आयत्यावेळी देण्यात येईल.
- ३) स्पर्धेसाठी किमान दोन तास व कमाल अडीच तास वेळ दिला जाईल.
- ४) या कलाप्रकारासाठी वाढीव वेळेची तरतूद नाही.
- ५) चित्राचा आकार २२"१५" असेल.
- ६) चित्रणासाठी कोणत्याही प्रकारचे (ऑईल, वॉटर, पेस्टल इत्यादी) रंग वापरता येईल.
- ७) चित्रणासाठी लागणारे सर्व साहित्य स्पर्धकांनी स्वतः आणावे.
- ८) संयोजकामार्फत फक्त कागद पुरविला जाईल.

* भिन्तीचित्रण * (पोस्टर)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) भिन्तीचित्रणासाठी विषय आयत्यावेळी देण्यात येईल.
- ३) स्पर्धेसाठी किमान दोन तास व कमाल अडीच तास वेळ दिला जाईल.
- ४) या कलाप्रकारासाठी वाढीव तरतूद नाही.
- ५) चित्रणासाठी कोणत्याही प्रकारचे (ऑईल, वॉटर, पेस्टल इत्यादी) रंग वापरता येतील.
- ६) चित्रणासाठी लागणारे सर्व साहित्य स्पर्धकांनी स्वतः आणावे.
- ७) संयोजकामार्फत फक्त कागद पुरविला जाईल.

* कातर काम * (कोलाज)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) स्पर्धेच्या ठिकाणीच वस्तुची निर्मिती करावयाची आहे.
- ३) स्पर्धेसाठी किमान दोन तास व कमाल अडीच तास वेळ दिला जाईल.
- ४) या कलाप्रकारासाठी वाढीव वेळेची तरतूद नाही.
- ५) चित्रासाठी लागणारे सर्व साहित्य स्पर्धकांनी स्वतः आणावे.
- ६) संयोजकांमार्फत फक्त कागद पुरविला जाईल.

* मृदमूर्तीकला * (Clay Modeling)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) स्पर्धेचा विषय आयत्यावेळी देण्यात येईल.
- ३) स्पर्धेसाठी किमान दोन तास व कमाल अडीच तास वेळ दिला जाईल.
- ४) या कलाप्रकारासाठी वाढीव वेळेची तरतूद नाही.
- ५) चित्रणासाठी लागणारे सर्व साहित्य स्पर्धकांनी स्वतः आणावे.
- ६) संयोजकांमार्फत फक्त क्ले, (माती) पुरविली जाईल.

* रांगोळी *

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकाच स्पर्धकास भाग घेता येईल.
- २) स्पर्धेचा विषय आयत्यावेळी देण्यात येईल.
- ३) स्पर्धेसाठी किमान दोन तास व कमाल अडीच तास वेळ दिला जाईल.
- ४) या कलाप्रकारासाठी वाढीव वेळेची तरतूद नाही.
- ५) स्पर्धेतील रांगोळीची दृष्यरचना मुक्तहस्त, वर्णनात्मक व हेतू व्यक्त करणारी असावी.
- ६) चित्रणासाठी लागणारे सर्व साहित्य स्पर्धकांनी स्वतः आणावे.
- ७) दिलेल्या २-२ च्या जागेवरच रांगोळी काढावी लागेल.
- ८) रांगोळी पावडर, रंगीत पावडर, फुलांच्या पाकळ्या, लाकडाचा भुसा किंवा तांदूळ यापैकी एकाच माध्यमाचा उपयोग रांगोळीसाठी असावा.

* मतदान जनजागृती अभियान *
करे राष्ट्रका जो उत्थान...!
करे उस्कीको हम मतदान ...!!

* मांडणी कला * (इन्स्टॉलेशन)

- १) प्रत्येक महाविद्यालयातून फक्त एकच प्रवेशिका स्विकारण्यात येईल.
- २) स्पर्धक विद्यार्थ्यांची संख्या जास्तीतजास्त ४ राहिल.
- ३) सादरीकरणासाठी किमान दोन तास व कमाल अडिच तास वेळ दिला जाईल.
- ४) ललितकला स्पर्धा प्रकारामधील सहभागी विद्यार्थीच सदरील स्पर्धेमध्ये सहभागी होऊ शकतील.
- ५) विद्यापीठाकडून विषय दिला जाईल. त्या विषयांशी अनुसरून कलाकृती निर्माण करावयाची आहे.
- ६) स्पर्धेचा निर्णय विषयाची बांधणी, कल्पकता, रचना, इत्यादी बाबींवर अवलंबून राहिल.
- ७) इन्स्टॉलेशनचे साईज ५ x ५ x ५ असेल. इन्स्टॉलेशन कोणाला तरी Artwork रचना (Structure) पर्यावरण (Environment) याविषयाशी किंवा जागेवर दिलेल्या विषयांशी निगडीत असावी.
- ८) स्पर्धक कलावंतांनी आयोजक स्थळावरील टाकाऊ वस्तुंचा आणि आजूबाजूच्या वस्तुंचा उपयोग करून कलाकृती तयार करावी.
- ९) बाजारात तयार कलाकृती किंवा विविध कलाप्रकारांचे तयार वस्तूंचा वापर करू नये. स्थळावरील (Raw) कच्चे मटेरियल वापरावे.

* स्थळ द्यायाचिन्नण * (स्पॉट फोटोग्राफी)

- १) एका महाविद्यालयाचा एकच स्पर्धक संघात असावा.
- २) स्पर्धक कलावंतांना १२ मेगा पिक्सल (Mega Pixel) पेक्षा कमी डिजीटल कॅमेरा आणावा.
- ३) डिजीटल कॅमेरामध्ये मेमरी कार्ड परिक्षकासमोर फॉरमेट (Format) स्पर्धेच्या जागी स्पर्धेच्या दिवशी करावा लागेल.
- ४) २ तास ३० मिनिटांचा अवधी असेल
- ५) स्पर्धेच्या ठिकाणी परिक्षकांनी दिलेल्या विषयांशी निगडीत पाच फोटोग्राफ स्पर्धकांना द्यावे लागतील.
- ६) मिक्सिंग (Mixing) पूर्व रचना (Morphing) करण्याची परवानगी नाही.
- ७) फोटोशॉप सॉफ्टवेअर (Software) इमेज (Image) चित्राचे सौंदर्य वाढवण्यासाठी वापर करण्यास परवानगी नाही
- ८) आयोजकांना स्पर्धक कलावंतांची चित्र वापरण्याचा हक्क राहिल तसेच हमीपत्रक स्पर्धकाने स्पर्धेच्या ठिकाणी भरून द्यावे.
- ९) डिजीटल चित्रे (Image) चा निर्गम, चित्राचा परिणाम (Impact) रचना (Composition) तांत्रिक गुणवत्ता (Technical Quality) यावर ठरेल.
- १०) आवश्यक वाटल्यास परिक्षक आणि आयोजक समिती अतिरिक्त वयोग्य ते नियम स्पर्धेच्या जागी घोषित होईल.

महाराष्ट्राच्या लोककला

महाराष्ट्रातील प्रादेशिक किंवा बोली भाषेतच कला सादर करता राहिल.

वाद्य :- पखवाज, दिमडी, संबळ, हलगी, चंडी, डफ, ढोलकी, ताशा, कच्ची, डमरू, पायपे टी, हर्मोनियम, सनई, बासरी, शिंग, सुन्दी, पिपाणी, तुनतुने, विणा, एकतारी, टाळ, चिपळ्या, खंजिरी, खुळखुळा, घंटी, कडी, झांज, घुंगरू.

१) वासुदेव :-

पार्श्वभूमी : श्रीकृष्णाचे रूप घेऊन पहाटेच्या पारी वासुदेव यायचा, गाणी म्हणायचा व भिक्षा मागायचा, जीवन विषयक तत्वज्ञान आणि दानाचं महत्व सांगायचा गायन करणे आवश्यक, प्रभावी संवाद साधणे. ठराविक लईत गिरक्या घेणे, हातातील टाळ व चिपळ्या लयबद्ध वाजवून सुरेल गायन करणे, दान दिल्यानंतर विलक्षण गतीने नाचत दान पावल्याची पावती देणे, जाताना वाडवडिलाचे नाव विचारणे, त्यांचा व पितरांचा नाम उल्लेख करून सर्व देवतांना दान पावले करणे, एखादी गिरकी घेऊन पावा वाजवत पुढल्या दारी जाणे. संख्या : एक

वेशभूषा : डोक्यावर मोराची उंच निमुळती होत गेलेली मुकुटाकार टोपी, अंगात घोळदार अंगरखा, गळ्यात पूढे दोन्ही बाजूला सोडलेला शेला काखेतर झोळी, कमरेला खोवलेला पावा व जुना कोट कपाळी व कानाला चंदनाचा, टिळा असावा वाद्य :- टाळ, चिपळी, पावा, पायामध्ये घुंगरू साथीदार नाही.

● वेळ - ४ ते ५ मि. ● सकाळी असावी.

२) पोवाडा :-

शिवाजी महाराजांच्या काळी गोंधळी लोंकानी कवणांचा एक नविन प्रकार प्रचारत आणला हा प्रकार म्हणजेच पोवाडा वीर रसाने ओतप्रोत भरलेल्या पोवाड्यातून थकल्या भागल्या माणसांचे मनोरंजन व्हायचे व स्फूर्ती यायची.

विषय : ऐतिहासिक किंवा घटनांचे वर्णन, वीर पुरुषांचे शौर्य व स्वातंत्र्य सेनानी यांच्या कार्याची वर्णन असावे.

सादरीकरण : पोवाडा हा मुख्य शाहीरांने गावा शाहीर पुरुष अथवा स्त्री असू शकते. पाठीमागे दोन ते पाच झेलकरी असावेत जे उपयुक्त विविध वाद्य वाजवून मुख्य शाहीराच्या गाण्याची साथ करू शकतील. झिलकरी साथीदारामध्ये पुरुष किंवा स्त्री असू शकतील गायन मर्दानी सुरेल व ताल लयबद्ध असावे. केवळ पदयात्मक (कवणे) असू नयेत. त्यामध्ये कथानकाचा भाग असावा. आवाजातील चढउतारा बरोबरच. वीर, करुण, शांत आणि रसांची निर्मिती असावी.

वेशभूषा : डोक्यावर फेटा, बाराबदी अंगरखा किंवा नेहरू शर्ट, धोतर, पायजमा, जॉकेट, पगडी व

शेला सादरकर्ती स्त्री कलाकार असेल तर नऊवारी साडी.

वाद्य : मुख्य शाहिराच्या हातात डफ इतारांच्या हातात दिमडी, शिंग, झांज, टाळ, कडी, तुनतुने, खंजरी, चंडी

● साथीदार :- ३ ● वेळ :- ८ ते १० मि.

३) गोंधळ :-

घरातील मंगल कार्य निर्विघ्न पार पडल्या बद्दल देवीची आराधना, स्तुती आणि पूजा करून तिच्या उपकार स्तवनाचा विधी म्हणजेच गोंधळ तुळजाभवानी रेणुकादेवी, अंबाबाई या कुलदैवताच्या नावाने गोंधळ घालण्याचा विधी महाराष्ट्रामध्ये प्रचलित आहे. देवीचा चमत्कार व देवस्थानाचे वर्णन असलेल्या कथा, स्तुती नमन असते.

सादरीकरण : कथा निरूपण करणारा एक मुख्य गोंधळी एकुण ३ ते ६ कलावंत व्यासपिठावर असावेत सुरवातीला देवीची पारंपारिक पद्धतीने पूजा करावी. त्यासाठी पूजेचे साहित्य असावे.

क्रम : पूजा, गण, देवदेवतांना आवाहन पारंपारिक गोंधळ पाऊड, व शेवटी देवीची आरती या क्रमाने सादरीकरण व्हावे.

गोंधळ मुख्य गायकाने गायन करून सादर करावा. शक्य झाल्यास संबळ वाजवून सादर करावा. नृत्याला अधिक महत्व देऊ नये. गोंधळाच्या नाट्यात स्त्रीचा सहभाग नसतो. ज्वारीची किंवा उसाची पाच ताटे बांधून मध्ये लाल कपडा अंथरून धान्याने गादी भरतात पाण्याने भरलेला तांब्या, पाच किंवा सात नाग वेलीची पाने उलटी देऊन मध्ये नारळ ठेवतात. धान्याच्या गादीवर घट ठेवून देवीचा टाक मांडतात समोर विड्याची पाच पाने मांडून त्यावर खारीक, खोबरे, सुपारी, पैसा ठेवून धूप किंवा उदबत्ती लावतात घटावर उसांच्या किंवा ज्वारीच्या तिटरणीला पून्या, करंज्या व फुलांच्या माळा बांधतात.

वेशभूषा : गोंधळ्याच्या अंगात मखमली अंगरखे अथवा बाराबंदी, गळ्यात कवड्याच्या माळा डोक्यात कनगीदार पगड्या, गळ्यात देवीचा टाक, पायात घुंगरू, डोक्यावरती कवड्याची टोपी व पोत किंवा दिवटी इत्यादी उपयुक्त साहित्य असावे.

वाद्य : परडी संबळ, तुनतुने, दिमडी, झांज.

● मुख्यमंचावर ६ कलाकार ● वेळ : ६ ते ८ मि. ● साथीदार-३

४) भारूड :-

संत एकनाथ महाराजांनी समाज प्रबोधनासाठी व षडविकारांवर आसूड मारण्यासाठी भारूडाची सुरुवात केली. षडविकारांवर आसूड मारण्यासाठी भारूडाची सुरुवात केली.

विषय : अंधश्रद्धा निर्मुलन, पर्यावरण, भ्रष्टाचार लोकसंख्या वाढ, स्त्रीभ्रूण हत्या इत्यादी विषयी जनजागृती व समाज प्रबोधन करणारे विषय मांडावेत.

सादरीकरण : भारूडात एक मुख्य गायक (निरूपणकार) व इतर दोन ते पाच सहगायक म्हणून घेता

येतील पुरुष किंवा स्त्रीयांना भारुड सादर करता येईल संताची एखादी रचना असावी त्यावरून विविध दृष्टांत देऊन निरूपण करावे विठ्ठलाचा जयघोष करत पाऊड खेळत स्पर्धकांचा व्यासपीठावर प्रवेश व्हावा. प्रतिकात्मक भूमिकामधून रुपात्मक पध्दतीने तत्वज्ञानाची मांडणी करावी गायन सूरेल व तालबद्ध व्हावे अभिनय व नाटकीकरणातून सादरीकरण व्हावे निंदा, नालस्ती, बदनामी असू नये.

वेशभूषा : नेहरु शर्ट, पगडी, फेटा, गांधी टोपी, धोतर, पायजमा, गळ्यात उपरणे, कमरेला शेला, कपळावर अष्टगंध, बुक्का असावा.

वाद्य : टाळ, चिपळ्या, पखवाज, तबला, पेटी, अपवादात्मक ढोलकी स्पर्धेचे कलावंत ३ ते ६

● साथीदार :- ३ ● वेळ :- ६ ते ८ मि.

५) भजन :-

थकल्या भागल्या वारकऱ्यांना ईश्वर भक्तीत रममान होण्यासाठी निखळ आनंद प्राप्तीसाठी किंवा अध्यात्माचा प्रचार व्हावा यासाठी संतानी महाराष्ट्रात भजनाची सुरुवात केली.

विषय : अध्यात्म, तत्वज्ञानाचा उपदेश असावा.

सादरीकरण : सुरवातीला विठ्ठलाचा जयघोष व्हावा त्यानंतर जय - जय राम कृष्ण हरीचा गजर व्हावा. त्यानंतर संताचा एखादा अंभंग सादर व्हावा. पुरुष अथवा स्त्रियांना भजन सादर करता येईल. मुख्य गायक अथवा गायिका एकच असावी इतर दोन ते पाच सहगायक / गायिका असाव्यात ३ ते ६ स्पर्धक मंचावर असावेत रागदरबारी युक्त आलाप व तानांचा वापर करता येईल.

वेशभूषा : नेहरु शर्ट, धोतर, डोक्यावर पागोटे, गळ्यात तुळसीच्या माळा, मुर्तीसाठी नऊवारी साडी.

वाद्य : टाळ, एकतारी, विणा, चिपळ्या, पखवाज, तंबोरा

● कलावंत : ३ ते ६ ● साथीदार : ३ ● वेळ : ४ ते ५ मि.

५) लोकगीत :-

पार्श्वभूमी : लोकांनी लोकासाठी गायलेले गीत म्हणजे लोकगीत होय उत्सव, सण, समारंभ, विविध संस्कार प्रसंगी ग्रामीण भाषेत लोकगीत गायली जातात.

विषय : ग्रामीण जीवन, उत्सवाचे वर्णन, संस्कार, आशा - निराशा, सुख दुःखाचे प्रतिबिंब किंवा लोकगीतामधून दिसते.

प्रकार : ओवी, पाळणा, धनगरी गीते, अराधीगीते, विवाहगीते, भूलई, उखाणे, शेतकरी गीते, गण-गवळण, भूपाळी, निसर्ग गीते इ.

सादरीकरण :- लोकगीत ग्रामीण अथवा बोली भाषेत असावे. त्या-त्या लोकगीता नुसार पारंपारिक वेशभूषा असावी लोकगीताला अनुसरून पारंपारिक वाद्य असावीत नृत्याला महत्व असू नये व्यासपीठावर ३ ते ६ स्पर्धकांना सहभागी होता येईल मुले, मुली अथवा मुला मुलींचा संघ असेल.

● कलावंत :- ३ ते ६ ● साथीदार :- ३ ● वेळ :- ४ ते ५ मि.

७) लोकनाट्य

हा कलाप्रकार पारंपारिक असून त्याची शैली ही लोकधर्मी आहे. म्हणजेच लोकांनी लोकांसाठी केलेले नाट्य म्हणजेच लोकनाट्य होय याचा मूळ उद्देश हा लोकरंजनातून समाजप्रबोधन हा आहे.

घटक :- गण, गोळण, लावणी, बतावणी, वग व भैरवी हे पारंपारिक असावे.

विषय :- सामाजिक, राजकीय, कौटुंबिक व विनोदी असावेत. सादरीकरणातून अस्सल गावराण रांगडेपणा, विनोद निर्मिती, परिस्थितीवर वंग्यात्मक ताशेरे याचे वैशिष्ट्य आहे. संवाद अस्सल ग्रामीण बोलीभाषेतून असावेत.

वाद्य :- ढोलकी, डफ पेटी, टाळ तुणतुणे इत्यादी पारंपारिक वाद्य असावीत.

● स्पर्धक संख्या :- ३ ते ६ ● साथीदार :- ३ ● वेळ :- १० ते ३० मि.

७) लावणी

- १) लावणीचा वेळ कमीत कमी पाच मिनिटे व जास्तीत जास्त आठ मिनिटाचा असेल
- २) सूचना घंटा (वॉरनिंग बेल) सहाव्या मिनिटाला होईल.
- ३) लावणीत स्पर्धक संख्या कमीत कमी एक जास्तीत जास्त सहा असतील.
- ४) लावणीला वादक साथीदार संख्या तीन असेल.
- ५) लावणीमध्ये मुले-मुली किंवा केवळ मुली किंवा केवळ मुले सादरीकरण करू शकतात.
- ६) लावणीमध्ये अश्लील हावभाव नसावेत.
- ७) लावणी सादरीकरणाच्या सुरुवातीला वाद्याची जुगलबंदी मुजरा अपेक्षित आहे.
- ८) लावणी सादरीकरणामध्ये वेशभुषामध्ये नऊवारी साडी, शक्य असल्यास बांधणीची किंवा शिवलेली असावी.
- ९) लावणी स्त्री किंवा पुरुष गाऊ शकतात.
- १०) लावणी भेदीक (सवाल जवाब) शृंगारिक (फडावरची लावणी बैठकीची लावणी) शाहीरी छक्कड लावणी (स्थळांचा महिमा सांगणारी लावणी) या कोणत्याही एका प्रकारामधून सादरीकरण करता येईल.
- ११) रेकॉर्डवर लावणी सादर करता येणार नाही.
- १२) ढोलकी, पेटी, तुणतुणे, खंजेरी, कडी, टाळ, घुंगरू, पायपेटी, डफ बासरी आदी पारंपारिक भारतीय वाद्यांचा वापर करता येईल.
- १३) लावणी स्पर्धेच्या सादरीकरणाकरिता पाश्चात्य वाद्यांचा वापर करता येणार नाही.
- १४) लावणी ही मराठी भाषेतच असली पाहिजे.

महत्वाचे नियम

* प्रवेश शुल्क :-

युवक महोत्सवामध्ये भाग घेण्याकरिता विद्यापीठाने खालीलप्रमाणे शुल्क ठरविले आहे.

१) प्रत्येक सांघिक स्पर्धेकरिता १००/-

२) प्रत्येक वैयक्तिक स्पर्धेकरिता ५०/-

स्पर्धक महाविद्यालयाने आपण भाग घेतलेल्या एकूण स्पर्धेच्या संख्येच्या प्रमाणात प्रत्येक सांघिक/वैयक्तिक स्पर्धेप्रमाणे आवश्यक त्याशुल्काची रक्कम मा.कुलसचिव डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्या नावे डिमांड ड्राफ्टने (डी.डी.) पाठवावे.

अथवा विद्यापीठाच्या कार्यालयात नगदी भरणा करावा. प्रवेशशुल्काचा भरणा विद्यापीठाच्या कार्यालयात केल्याशिवाय प्रवेश अर्ज स्विकारण्यात येणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

* स्पर्धकांचा प्रवास खर्च व दैनिक भत्ता :-

युवक महोत्सवात भाग घेणाऱ्या संघातील विद्यार्थी कलाकारांचा व संघप्रमुखांचा महाविद्यालयापासून स्पर्धेच्या ठिकाणापर्यंत जाण्या येण्याचा प्रवासखर्च दैनिकभत्ता इतर खर्च ज्या त्या महाविद्यालयांनी करावयाचा असून त्यांच्या निवासाची व्यवस्था यजमान महाविद्यालयाच्या वतीने करण्यात येईल.

* संघव्यवस्थापक :-

प्रत्येक महाविद्यालयाच्या संघाबरोबर एक प्राध्यापक/प्राध्यापिका व १० विद्यार्थी संख्येच्या पुढे दोन संघव्यवस्थापक मान्य केले जातील. संघव्यवस्थापकांनी आपला दैनिक भत्ता व प्रवास खर्च आपल्या महाविद्यालयाच्या फंडातून करावयाचा आहे.

* स्पर्धकांची पालना :-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठातील सर्व संलग्न महाविद्यालये/संस्था तसेच सर्व प्रमाणीत पदव्युत्तर वर्गात पूर्णवेळ शिकत असणाऱ्या व कमीत कमी एक वर्ष मुदतीच्या वर्गातील विद्यार्थ्यांना युवा महोत्सव स्पर्धेमध्ये भाग घेता येईल. प्रोव्हिजनल अॅडमिशन मान्य केले जाणार नाही.

स्पर्धकाचे वय स्पर्धेच्या तारखेस २५ वर्षांपेक्षा कमी असावे. वय २५ वर्षे पूर्ण असल्यास स्पर्धक अपात्र ठरेल. सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनीने विद्यापीठात / महाविद्यालयात प्रवेश घेऊन सात वर्षांपेक्षा अधिक काळ उलटून गेला असल्यास असा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी भाग घेऊ शकणार नाही.

*** संघाची क्षमता :-**

संघातील एकूण स्पर्धकांची संख्या ४५ पेक्षा जास्त नसावी. कोणत्याही स्पर्धकास अनेक स्पर्धा प्रकारात भाग घेता येईल.

*** साहित्य :-**

प्रत्येक स्पर्धेत भाग घेण्यासाठी लागणारे सर्व साहित्य स्पर्धकांनी आपल्या बरोबर आणावे. संयोजकाकडून कोणतेही साहित्य पुरवले जाणार नाही.

ग्रामीण संघासाठीचा उत्कृष्ट संघ पुरस्कार ग्रामपंचायत असलेल्या ठिकाणच्या महाविद्यालयास देण्यात येईल.

*** कपडे / बिछाने :-**

स्पर्धकांनी त्यांना आवश्यक असणारे कपडे/बिछाने आपल्याबरोबर आणावेत. संयोजकाकडून कपडे/बिछाने पुरविले जाणार नाहीत. सादरीकरणाच्या वेळेची नोंद सहभागी महाविद्यालयातील संघप्रमुखांनी त्यांच्या संघाच्या प्रत्येक कला प्रकाराचे सादरीकरण करण्यापूर्वी ५ मिनिटे अगोदर वेळापत्राच्याशी (टाईम किपरशी) संपर्क साधावा. संघप्रमुखाने सादरीकरणाच्या प्रारंभीची व समाप्तीच्या वेळेचे नोंद घेऊन स्वाक्षरी करणे बंधनकारक आहे.

*** तक्रार निवारण :-**

स्पर्धक कलाकारांनी आपल्या तक्रारी संबंधित व्यवस्थापक प्राध्यापकांमार्फत युवक महोत्सव समितीकडे रु.१००/तक्रार निवारण शुल्क भरून लेखी सादर कराव्यात. सादर शुल्काचा परतावा होणार नाही. तक्रारी संदर्भात विद्यापीठ युवक महोत्सव समितीचा निर्णय अंतिम व बंधनकारक असेल. तक्रार अर्जाचा नमुना सोबत जोडलेला आहे.

विद्यापीठ युवा महोत्सव संघ :-

युवक महोत्सवाकरिता विद्यापीठ संघ निवडीचे सर्व अधिकार विद्यापीठ युवक महोत्सव समितीकडे असतील. विद्यापीठ संघनिवडतांना महाविद्यालयाचा विजेतासंघ आहे तसा निवडला जाणार नाही. परीक्षक मंडळाच्या शिफारशी नुसार विद्यापीठ संघाची निवड करण्यात येईल

स्पर्धेसंबंधीचे इतर नियम :-

१) प्रत्येक विद्यार्थी कलाकाराने सोबतच्या नमुन्यातील ओळखपत्र सतत जवळ बाळगले पाहिजे.

ओळखपत्र दाखविल्याशिवाय स्पर्धेत भाग घेता येणार नाही.

- २) सर्व विद्यार्थी/विद्यार्थिनींनी सर्व कार्यक्रमांना वेळेवर उपस्थित राहिले पाहिजे.
- ३) स्पर्धा सुरु होण्यापूर्वी नियोजित स्थळी स्पर्धकांनी १० मिनिटे अगोदर उपस्थित रहावे.
- ४) स्पर्धकांना लॉटमध्ये जाहीर झालेल्या क्रमांकांनेच भाग घेता येईल ऐनवेळी यामध्ये कोणताही बदल केला जाणार नाही.
- ५) कोणत्याही वाद्यांचा, वस्तुंची अगर साहित्यांची मोडतोड केल्यास त्याची भरपाई संबंधित व्यक्तिकडून करून घेतली जाईल.
- ६) संयोजकाच्या पूर्व परवानगी शिवाय स्पर्धक विद्यार्थी-विद्यार्थिनीस महोत्सव परिसर सोडता येणार नाही.
- ७) स्पर्धेच्या ठिकाणी सर्व स्पर्धकांनी शिस्तीचे काटेकोर पालन करावयाचे आहे. बेशिस्त वर्तन करणाऱ्यांवर शिस्तभंगाची कारवाई केली जाईल.
- ८) संगीत, नृत्य, नाट्य या सर्वस्पर्धेतील सहभागी संघाची किंवा वैयक्तिक स्पर्धेतील एकूण साथीदारांची संख्या ९ पेक्षा अधिक असू नये याची नोंद घ्यावी.
- ९) व्यावसायिक साथीदारांची संख्या ३ पेक्षा अधिक असू नये. व्यावसायिक साथीदारांची नोंद विद्यार्थी अशा करू नये. तसे आढळल्यास ते गैरशिस्तीचे वर्तन मानले जाईल. इयत्ता ११वी व १२ वी मधील विद्यार्थी साथीदार हा व्यावसायिक साथीदार मानला जाईल.
- १०) कोणत्याही वादग्रस्त विषयाबाबत कोणत्याही प्रसार माध्यमाकडे जाता येणार नाही. ते गैरशिस्तीचे वर्तन मानण्यात येईल.
- ११) परीक्षक मंडळानी घेतलेले निर्णय अंतिम व बंधनकारक असतील.
- १२) युवा महोत्सवामध्ये सहभागी होणाऱ्या सर्व विद्यार्थी कलाकारांनी आपल्या जन्मतारखेची नोंद असलेली माध्यमिक शालांत परीक्षा प्रमाणपत्राची सत्यप्रत प्रवेशिकेसोबत जोडणे बंधनकारक आहे.

डॉ. मुस्तजीब खॉन
संचालक
विद्यार्थी विकास विभाग

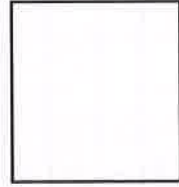
* मतदान जनजागृती अभियान *
मत देना अपना अधिकार...!
बदले मे नां ले उपहार ...!!

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

Youth Festival 2017-18

(Identity Certificate for Participants/ Accompanist
(Strikeout which is not applicable))

Participating College, _____

A) 1. Name of Participant Student _____

(in block letters)

2. Mother's Name _____

(In block letters)

3. Date of Birth _____

4. Class _____

5. Item of participation _____

6. Year of passing 12th of equivalent diploma _____

(B) Accompanist's Name _____

I. Professional/Student _____

II. Standard (if student) _____

(C) Address _____

Signature of Student
(Participant/ Accompanist)

Certified that particular given above are correct to the best of my knowledge and belief

Date :

**Signature of
Cultural Officer**

**Signature of the
Principal with Seal**

Note : 1. The participating student shall carry this identity certificate with him/her and shall produced it as and when necessary for identification falling which he/she shall not be allowed to participate in the youth festival competition. 2. Submit Xerox copy of the identity certificate at the of Registration.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

विद्यार्थी विकास विभाग

केंद्रीय युवक महोत्सव - २०१७-१८

स्पर्धा निहाय कलाकार, साथीदार व वेळेचे विवरण

	सहभागी कलाकारांची संख्या			वेळ	
	कलाकार	साथीदार	एकूण	किमान	कमाल
स्पर्धा					
संगीत					
१) समूह गायन (भारतीय)	६	३	९	८ मि.	१० मि.
२) समूह गायन (पाश्चात्य)	६	३	९	८ मि.	१० मि.
३) शास्त्रीय सुरवाद्य	१	२	३	१२ मि.	१५ मि.
४) शास्त्रीय तालवाद्य	१	२	३	१२ मि.	१५ मि.
५) सुगम गायन (भारतीय)	१	२	३	४ मि.	६ मि.
६) सुगम गायन (पाश्चात्य)	१	२	३	४ मि.	६ मि.
७) लोक वाद्यबुंद	९	३	१२	७ मि.	१० मि.
८) शास्त्रीय गायन	१	२	३	१२ मि.	१५ मि.
९) उपशास्त्रीय गायन	१	२	३	१२ मि.	१५ मि.
नृत्य					
१) लोक / आदिवासी नृत्य	१०	५	१५	८ मि.	१० मि.
२) शास्त्रीय नृत्य	१	२	३	१२ मि.	१५ मि.
वाङ्मय					
१) प्रश्नमंजूषा	३	-	३	२५ मि.	३० सेकंद
२) वक्तृत्व	१	-	१	४ मि.	५ मि.
३) वादविवाद	२	-	२	४ मि.	५ मि.
४) काव्यवाचन	१	-	१	४ मि.	५ मि.

नाट्य

१) एकांकिका (मराठी/हिंदी)	१	३	१२	२५ मि.	३० मि.	३० सेकंद
२) प्रहसन	६	३	९	८ मि.	१० मि.	३० सेकंद
३) मुक्त अभिनय	६	२	८	४ मि.	५ मि.	३० सेकंद
४) नकला (मिमिक्री)	१	-	१	४ मि.	५ मि.	१५ सेकंद

ललित कला

१) स्थळ चित्रण (चित्रकला)	१	-	१	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही
२) भित्ती चित्रण (पोस्टर)	१	-	१	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही
३) व्यंग चित्रकला	१	-	१	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही
४) माती काम मृदमुर्तिकला)	१	-	१	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही
५) कातरकाम (कोलाज)	१	-	१	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही
६) रांगोळी	१	-	१	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही
७) इन्स्टॉलेशन	४	-	४	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही
८) स्पॉट फोटोग्राफी	१	-	१	२ तास	२.३० मि.	तस्तूद नाही

महाराष्ट्राच्या लोककला

१) पोवाडा	६	३	९	१० मि.		
२) भारुड	६	३	९	८ मि.		
३) वासुदेव	१	-	१	५ मि.		
४) गोंधळ	६	३	९	८ मि.		
५) भजन	६	३	९	५ मि.		
६) लोकगीत	६	३	९	५ मि.		
७) लोकनाट्य	६	३	९	१० मि.		
८) लावणी	६	५		५ ते ८ मि.		

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद
विद्यार्थी विकास विभाग

केंद्रीय युवक महोत्सव-२०१७-१८

तक्रार निवारण अर्ज

नमुना फॉर्म

प्रति,
मा. संचालक
विद्यार्थी कल्याण
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

विषय : तक्रार निवारण अर्ज

महोदय,

(तक्रारीचा तपशील)

आपला विश्वासू
(संघ प्रमुखाचे नांव व स्वाक्षरी)
फोन नं.
(महाविद्यालयाचे नांव)

(कृपया वरील तपशील त्वरीत पाठवावा.)

(२८)

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
विद्यार्थी विकास विभाग

केंद्रीय युवक महोत्सव-२०१७-१८

गुणवत्ता तक्ता

अ.क्र.	विद्यार्थ्याचे नांव	महाविद्यालयाचे नांव	स्पर्धा	उत्तीर्ण परीक्षा अथवा प्राविण्य	संपर्कासाठी फोन नं.
			संगीत		
१)					
२)					
३)					
४)					
५)					
			नृत्य		
१)					
२)					
३)					
४)					
५)					
			नाट्य		
१)					
२)					
३)					
४)					
५)					
			वाङ्मय		
१)					
२)					
३)					
४)					
५)					
			ललित कला		
१)					
२)					
३)					
४)					
५)					

या तक्त्यामध्ये विद्यार्थ्यांनी ज्या-ज्या कलाप्रकारामध्ये विशेष प्राविण्य अथवा परिक्षा उत्तीर्ण केलेल्या असतील त्याच विद्यार्थ्यांची माहिती सदरील तक्त्यात भरावयाची आहे. उदा. वाद्य वाजविण्यात पारंगत. संगीत परीक्षा उत्तीर्ण नाट्य, पदवी नृत्य प्रशिक्षण